

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Eugenia Yilmaz,
reprezentată de avocata Cristina Iachimov,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Eugenia Yilmaz împotriva lui Victor Jemna, intervenient accesoriu Direcția
Asistență Socială și Protecție a Familiei Buiucani privind decăderea din
drepturile părintești,

împotriva hotărârii din 01 februarie 2024 a Curții de Apel Bălți

*(Dosarul nr. 2ra-639/24
NR. PIGD 2-22144528-01-2ra-13062024)*

Recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de
procedură civilă. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie
un temei de casare a ei.

Judecătoria Edineț, sediul Briceni, jud. A. Procopișina
Curtea de Apel Bălți, jud. A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu

28 februarie 2025

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Eugenia Yilmaz, reprezentată de avocata Cristina Iachimov,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Oxana Parfeni, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 03 octombrie 2022, Eugenia Yilmaz, reprezentată de avocata Cristina Iachimov, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Jemna, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Buiucani, cu privire la decăderea din drepturile părintești.

2. În motivarea acțiunii a invocat că, la ***** *****, la Oficiul de Stare Civilă mun. Chișinău, a fost încheiată căsătoria înregistrată cu nr. ***** între Victor Jemna și Eugenia Breahnă (Jemna), iar la ***** ***** ***** s-a născut fiul, ***** *****.

3. Pe parcursul căsniciei, relațiile matrimoniale s-au deteriorat, atmosfera din cadrul cuplului devenind încordată pe fondul lipsei de comunicare reciprocă și a modului diferit de abordare a problemelor pe care le presupune viața de cuplu, fiind favorizată și de împrejurarea că a dispărut treptat încrederea dintre părți, toate acestea au erodat semnificativ relația de cuplu, fără a mai exista afecțiunea ce constituie fundamentul unei căsătorii, nefiind posibilă reluarea relațiilor de familie. Astfel, Eugenia Jemna s-a adresat cu cerere de chemare în judecată cu privire la desfacerea căsătoriei dintre ei.

4. Prin hotărârea din 21 ianuarie 2011 a Judecătoriei Centru, a fost desfăcută căsătoria dintre Victor Jemna și Eugenia Jemna. Ce ține de stabilirea domiciliului copilului minor, ***** *****, instanța nu s-a expus, deoarece ambii au convenit că minorul va rămâne la educația și întreținerea mamei. Referitor la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor din contul lui Victor Jemna în beneficiul mamei, la fel, nu a existat o adresare în instanța de judecată, deoarece pârâtul a promis că, fiind plecat peste hotarele țării, va trimite bani pentru întreținerea copilului minor. Însă, din anul 2006, Victor Jemna nu și-a văzut copilul.

5. Ce ține de susținerea financiară a copilului minor, reclamanta a menționat că, au existat câteva transferuri în perioada anilor 2013-2015 prin intermediul Băncii Comerciale „Banca Socială”, unde a fost deschis un cont pe numele copilului. Suma totală a transferurilor a fost de 10 217 de lei, ce a constituit aportul tatălui la creșterea și educarea copilului pe parcursul la 16 ani.

6. La momentul adresării reclamantei în instanța de judecată, pârâtul a manifestat dorința de a vedea copilul și chiar a solicitat eliberarea unui grafic de vizite a tatălui, iar prin decizia nr. J118 din 24 aprilie 2013 „a fost suspendată examinarea cazului cu privire la stabilirea graficului orelor de întreveneri a lui Victor Jemna cu fiul său, ***** ***** până la prezentarea unei note informative

de către mama acestuia. S-a recomandat lui Victor Jemna să frecventeze ședințele cu părinții pentru a stabili contact vizual cu minorul”.

7. De asemenea, în conținutul deciziei menționate s-a indicat că „luând în calcul refuzul explicit al minorului ***** și a pericolului impunerii minorului contra voinței lui de a se întrevedea cu tatăl său Victor Jemna, reieșind din interesele superioare a minorului s-a decis suspendarea examinării cazului.

8. Reclamanta a susținut că aceasta a fost unica încercare a tatălui pentru a-și vedea feciorul. Din aprilie a anului 2013, atât Eugenia, cât și ***** nu au mai auzit nimic de pârât, iar ultimul nu a mai încercat nici într-un fel să ia legătura cu copilul. Or, în anul 2013 copilul frecventa grădinița, însă acum este un flăcău, care a finisat ciclul gimnazial.

9. A menționată că, dacă în anul 2013, reclamanta a manifestat dorința de a-l decădea din drepturi părintești pe fostul soț, acum această cerere este înaintată de dorința lui ***** care în timp de 16 ani nu l-a cunoscut pe tatăl său biologic și nu a beneficiat de grija, educația și atenția acestuia.

10. Reclamanta a indicat că, la ***** , la Oficiul de Stare Civilă mun. Chișinău, a fost încheiată căsătoria înregistrată cu nr. ***** între Yiimaz Yilmaz și Eugenia Jemna (Yilmaz). Din această relație s-au născut doi copii minori ***** și ***** . Din anul 2010, ***** a crescut împreună cu Yilmaz și acesta s-a comportat cu el ca un tată, fratele și sora sunt cei mai dragi oameni pe care îi are ***** . Nu i-a lipsit nimic niciodată, grija, atenția, partea financiară a fost asigurată de către persoana pe nume Yilmaz, pe care minorul îl consideră drept tată.

11. A subliniat că minorul nu dorește să poarte numele de familie Jemna, și în acest sens a fost înregistrată o cerere către CPDC Buiucani pentru a elibera o permisiune de modificare a numelui de familie din Jemna în Yilmaz. ***** consideră că familia Yilmaz este familia lui și nu vrea să accepte faptul că are alt nume de familie decât cel al fraților săi.

12. În drept, reclamanta și-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe dispozițiile art. 2, art. 35, art. 58, art. 62, art. 67 din Codul familiei, art.6, art. 8, art. 9, art. 16, art. 17-18 din Legea privind drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994, art.3, art. 8, art.9 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 și art. 5, art. 7, art. 39, 166-167 din Codul de procedură civilă,

13. Reclamanta a solicitat decăderea din drepturile părintești a lui Victor Jemna în privința copilului ***** și încasarea din contul lui Victor Jemna a cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

14. Prin hotărârea din 05 aprilie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Yilmaz Eugenia.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

15. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 02 mai 2023, Eugenia Yilmaz, reprezentată de avocatul Iachimov Cristina, a declarat apel nemotivat, iar la 01 septembrie 2023 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 05 aprilie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

16. Prin decizia din 01 februarie 2024 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de Eugenia Yilmaz, reprezentată de avocata Cristina Iachimov, și s-a menținut hotărârea din 05 aprilie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni.

17. În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a notat că interesul superior al copilului prezintă un dublu aspect, pe de o parte, să le garanteze copiilor o evoluție într-un mediu sănătos, iar pe de altă parte, să mențină legăturile acestora cu familia, cu excepția cazului în care aceasta s-a arătat a fi nedemnă, deoarece distrugerea acestei legături determină ruperea copilului de rădăcinile sale.

18. Instanța de apel a menționat că comportamentul lui Victor Jemna în raport cu copilul său nu reprezintă relațiile model între tată și fiu, însă neexercitarea corespunzătoare a drepturilor părintești trebuie să aibă o anumită gravitate pentru a atrage sancțiunea decăderii, astfel că nu orice atitudine sau comportament necorespunzător al părinților conduce la decăderea din drepturile părintești, or, comportamentul lui Victor Jemna nu a atins gradul de gravitate pentru a fi temei de decădere a acestuia din drepturile de a fi tata copilului.

19. Astfel, Curtea de Apel Bălți a stabilit că sancțiunea decăderii din drepturile părintești poate fi aplicată față de părinții care, din culpă gravă, nu-și îndeplinesc obligațiunile față de copii sau fac abuz de drepturile părintești. Însă, la caz, nu au fost prezentate probe ce ar confirma culpa gravă a pârâtului/intimat la neîndeplinirea obligațiilor părintești și nici faptul că acesta este nedemn pentru a fi tatăl copilului. Mai mult, această măsură urmează a fi aplicată ca o *ultima ratio*, atunci când alte mijloace de apărare a interesului primordial al copilului sunt insuficiente sau lipsite de eficacitate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

20. La 17 mai 2024, prin intermediul oficiului poștal, Eugenia Yilmaz, reprezentată de avocata Cristina Iachimov, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 01 februarie 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu restituirea cauzei la rejudecare instanța de apel.

SOLICITAREA RECURENTULUI

21. În motivarea recursului a reiterat temeiurile de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de apel și în cererea de chemare în judecată.

22. La 19 iunie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimațiilor copia recursului declarat, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, extrasul din poșta electronică, anexate la materialele dosarului.

23. La 22 octombrie 2024, Victor Jemna, reprezentat de avocata Moldovan Gabriela, a depus referință, solicitând respingerea recursului ca nefondat.

24. Prin referința din 02 iulie 2024, Autoritatea Tutelară a Primăriei or. Durlești a solicitat ca la pronunțarea hotărârii să se țină cont în exclusivitate de interesul superior al copilului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

25. Art. 434 al Codului de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

26. Art. 433 alin. 1, lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1).”

27. Art. 432 alin. din Codul de procedură civilă:

„ (1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

28. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă stipulează că:

„ În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

29. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, la 18 martie 2024, Curtea de Apel Bălți a expediat, prin intermediul poștei electronice, reprezentantului recurentei, avocatei Cristina Iachimov copia deciziei din 01 februarie 2024, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică atașat la materialele cauzei (f.d. 136 verso).

30. Astfel, cererea de recurs depusă de Eugenia Yilmaz, reprezentată de avocata Cristina Iachimov, la 17 mai 2024, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

31. Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Eugenia Yilmaz, reprezentată de avocata Cristina Iachimov, este inadmisibil pentru motivele ce succed.

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

33. Verificând motivele de casare, invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acesta nu cade sub incidența temeiurilor prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

35. Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Eugenia Yilmaz, reprezentată de avocata Cristina Iachimov, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

37. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia

hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului presupune nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

39. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

40. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a aprecia recursul declarat de Eugenia Yilmaz, reprezentată de avocata Cristina Iachimov, ca fiind inadmisibil.

41. Ținând cont de cele expuse supra, în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 alin. (1) lit. a), art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de recursul declarat de Eugenia Yilmaz, reprezentată de avocata Cristina Iachimov, împotriva deciziei din 01 februarie 2024 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni